

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Philippi Labbei Bitvrici Societatis Iesv Presbyteri, Nova Bibliotheca Mss. Librorvm, Sive Specimen Antiqvarvm Lectiovm Latinarvm Et Græcarvm

Labbé, Philippe

Parisiis, 1653

Præmittuntur varia Chronica maiora minoráue, hinc inde magno studio
collecta, à paginâ prima ad 8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13263

PHILIPPI LABBEI

BITVRICI, E SOCIETATE IESV,
NOVA BIBLIOTHECA
MSS. LIBRORVM.

SIVE SPECIMEN
ANTIQVARVM LECTIONVM,
LATINARVM ET GRÆCARVM,
In quatuor partes tributarum.

- I. *Historicam & Chronicam.*
- II. *Biblicam & Theologicam.*
- III. *Epistolicam & Diplomaticam.*
- IV. *Technicam & Philologicam,*
Cum Coronide Poëtica.

PRIMA PARS Historica & Chronologica.

ROSPERI Tironis Aquitani V. C. Chronicon
integrum, hactenus ineditum.

Prima pars, ab Adamo ad mortem Valentis Impe-
ratoris, cum adnotatione Consulum Romanorum
ab anno 55. Tiberij Augusti. *Ex duobus exemplaribus*
calamo exaratis.

A

Pars altera, ab anno 379. siue à morte Valentis, vsque ad annum 455. quo Roma à Vandalis capta est, auctior atque emendatior in pluribus, quam quæ antea vulgata est. *Ex tribus Mss.*

IDACII Lemicæ in Gallecia Episcopi, Fasti Consulares integri, seu descriptio Consulium Romanorum, ex quo primùm ordinati sunt, vsque ad secundum Anthemij Consulatum, adeoque annum æræ Christianæ 468. *Ex mss. codice optime notæ,* quo vsus fuit *ἰουαννῆς* R. P. Iacobus Sirmondus in edendo eiusdem Idacij Chronico, & parte aliqua horumce Fastorum.

Series Romanorum Pontificum à S. Petro ad Liberium Papam. *Ex veteribus schedis v. C. Nic. Fabri Parisiensis,* quarum plura vidi apographa.

Imperatores Romæ vel Constantinopoli regnantes, ab Augusto ad Iustinum. *Veteri ex codice ms.* Epistolarum S. Hieronymi ad calcem cum Isidori fragmentis.

Altera Series Romanorum Imperatorum ab Augusto vsque ad 31. Heraclij annum. *Ex codice mss. vncialibus litteris exarato,* in quo Fredegarij, quod dicitur, Chronicon, siue Appendix Gregorij Turonensis, vsque ad caput 90. de VVillebadi interitu & Flaocadi obitu.

ANONYMI Græci, qui sub Alexandro Imperatore vixisse perhibetur, libellus, seu Chronicon de Diuisionibus & Generationibus Gentium, longè auctius atque emendatius *ex ms. Exemplari,* atque in sectiones 20. distributum.

Chronologia breuis vsque ad Heraclium Imperatorem. *Ex codice mss. Puteano.* Est etiam breuior *in codice Regio 1440.* ab orbe condito ad M. Aurelium, & alia *codice 208.* à Nino ad Iustinum Seniore.

Supputatio annorum edita à B. Iuliano Toletanæ sedis Archiepiscopo paulò aliter digesta, atque emendatior eâ, quæ apparet in Tomis Bibliothecæ SS. Patrum Parisiensis & Colonienfis, libro tertio extremo demonstrationis eiusdem Iuliani de sextâ arte aduersus Iudæos. *Ex ms. exemplari.*

FR. DEVTINO summa de Ætatibus: *Ex codice Thuano.*
412.

De rebus Iustiniani, & aliorum deinceps Imperatorum, vsque ad Leonem Isauricum, qui eodem anno obiit, quo Carolus Martellus. *Ex codice ms.* in quo post Isidori Historias Gothorum Vandalorum & Sueuorum, sequuntur incerti Authoris fragmenta de Origine & rebus gestis Constantini Magni, de Zenone & Anastasio Imperatoribus, ac Rege Ostrothorum Theoderico.

qua V. C. Henricus Valesius post Ammianum Marcellinum edidit.

Historica quaedam excerpta ex veteri stemmate Genealogico primæ stirpis Regum Francorum in veteribus membranis depicto.

Chronicon vetus ad Carolum Magnum, cum serie Regum Francorum vsque ad Philippum I. Ex codice mss. Puteana Bibliotheca.

Breuis annorum summa ab orbe condito ad annum Karoli Magni 22. Ex codice antiquissimo Conciliorum post seriem Pontificum Romanorum à S. Petro ad Adrianum I. qui modò versatur in Bibliotheca V. C. Sebastiani Hardy in Prefectura Parisiensis Senatoris Regij.

Abbreuiatio Chronica ab Adamo vsque ad annum Christi 810. Ex codice mss.

Chronicon incerti: Ex codice Thuano 453. In codice. 334. II. Partis Bibliotheca Regia habentur Chronica abbreuiata cum tractatu de gestis Francorum.

CLAVDII Chronologi, qui anno 814. scribebat, breuis Chronica, ad Hebræorū calculos exacta, imperfecta licet & sine mutila, In codice mss. quo fuimus vsi. Is fortè est, qui in Petauiana Bibliotheca indice ms. numero 148. dicitur.

CLAVDIVS de sex Ætatibus: neque enim conferre licuit, cum omnes illi libri Stolcolmium fuerint deportati ad Serenissima Suecorum Gothorum Vandalorumque Regina CHRISTINA, instructissimam Bibliothecam. Est etiam in codice 540. Abbatis sancti Germani Pratenfis breuissima Chronologia ab Adamo ad Carolum Magnum, & in codice 511. eiusdem Bibliotheca Chronicon Romanorum Pontificum & quaedam alia.

Chronica Regum Francorum breuiter digesta, Anonymo auctore, qui sub Rege Carolo Caluo scribebat ante mensem Septembrem anni 855. quo Lotharius Imperator Prumia obiit. Ex codice mss. Tiliano.

Chronicon Engolismense excerptum ex codice Conciliorum Bibliotheca Tiliana ab anno 814. ad 891.

Chronicon Flauiniacense: quod paullo post Historiam Viridunensium Episcoporum appellabimus. Ex ipso, ut creditur, auctoris autographo, quod apud nos est, ex quo nonnulla exemplaria descripsit Andreas Duchesnius.

Chronicon breue Aquitanicum, aliàs Lemouicense appellatū, ab anno 834. ad 1025. Ex codice mss. Bibliotheca Memmiana

NOVAE BIBLIOTHECAE

4
cuius plurima vidi exemplaria, eruditorum virorum, Frontonis Ducæi, Iacobi Sirmondi, Ioannis Beslyi, & aliorum, manu descripta, quæ contulimus. Eadem quoque *Bibliotheca Memmiana* subministravit & aliud Chronicon Lemouicense, seu sancti Martialis dictum, ab anno 938. ad annum 1037.

ADEMARI Chabanensis, Monachi S. Eparchij Engolismensis Historia Aquitanica, siue Chronicon à Carolo Martello, vsque ad annum ML. *Ex codice MSS. 197. Bibliotheca Thuana.* Quæ verò sequuntur conuentiones, inter VVilhelmum Aquitaniae Ducem & Hugonem Chiliarcham, editæ sunt paginâ 592. & sequentibus Tomi primi nostrorum Miscellaneorum. Eidem quoque tribuitur commemoratio Abbatum Lemouicænsis Basilicæ Martialis Apostoli, cuius apographum vidi manu D. Ioannis Beslyi exaratum, cum appendice ab alio Monacho additâ.

Chronicon Armoricum breue ab anno 421. ad 1056. *Ex mss. exemplari*, cui poterit addi Briocense ab anno 365 ad 1414. cum genealogiâ Comitum & Ducum Britannia minoris, vsque ad Franciscum, qui Arturo successit, anno 1458. si liceat aut codices ipsos Mss. aut eorum apographa nancisci à Domino D. Sebastiano de Molac, aut à D. Ludouico Odespung de la Meschiniere.

Chronico Incerti à morte Ludouici Pij, ab anno 840. ad annum 1109. *Ex codice Thuano 239.* In codice Regio 1445. est & Chronicon breue vsque ad Philippum I. Francorum Regem, cum Calendario veteri & quibusdam aliis.

HVGONIS Floriacensis Historia ad Iuonem Episcopum Carnotensem. *Ex codice 337. II. Partis Bibl. Regia.*

Chronicon Leodiense ab anno 400. ad 1132. *Ex codice mss. Bibl. sancti victoris Parisiensis.*

Incerti Chronicon ab orbe condito ad annum 1135. *Ex codice Regio 1349.* post librum de tribus maximis circumstantiis gestorum.

Chronicon Malleacense, seu potius Excerpta ex ingenti opere Chronologico ab ortu rerum ad annum 1140. quod ex cuiusdam IULII FLORI historiâ, aliisque hinc inde collectum fuit, iisque præcipue auctum, quæ ad res Aquitanicas pertinent. *Ex codice mss.* qui fuit olim V. C. Ioannis Beslyi in præfectura Fontiniaci Comitatus apud Pictonas Aduocati Regij, & quem mihi vtendum dederunt clarissimi Petrus & Iacobus Pureani Fratres.

Chronicon, sub titulo Hieronymi & Augustini, & de sex ætatibus mundi, vsque ad Henricum Imperatorem, *ex codice Regio 1633.* in quo & alia historica.

Eusebiani Chronici Appendix vsque ad annum 1126. *Ex codice Thuanano 347.*

Chronicon HVGONIS & RICHARDI Pictauiensis vsque ad Ludouicum Iuniorem Francorum Regem. *Ex codice Thuanano 438. in quo & breuis Historia de Rebus Roberti Guiscardi, quam vulgauimus pag. 594. Tomi II. Miscellaneorum nostrorum.*

Chronicon sancti Michaëlis de Tumba, seu in periculo maris, in extremis Normanniæ finibus, ab anno 506. ad 1154. quo electus est Abbas Robertus de Torinneio. *Ex codice mss. eiusdem Monasterij. Subiungitur breuis historia eiusdem Cœnobij, cum serie Abbatum ab anno 966. ad annum 1411. Extat in codice Regio 899. fundatio sancti Michaëlis de monte Tumbâ in periculo maris.*

Breuis ad SIGEBERTI Chronicon Appendix ab anno 1113. ad 1162. *Ex mss. exemplari.*

Chronicon Autisiodorensis, ab anno 1005. ad 1174. vbi multa de Comitibus Niuernensibus. *Ex codice mss.*

Chronica solemnis Romualdi Archiep. Salernitani vsque ad an. 1178. *Ex codice Regio.*

Chronicon duplex Monasterii sancti Albini Andegauensis. Primum ab anno 929. ad 1200. Alterum ab anno 768. ad 1106. *Ex variis codicibus & apographis eiusdem Abbatie cum Appendicibus ex codice Petauiano, & nonnullis aliis.*

Chronica GAVFREDI Cœnobita Monasterii sancti Martialis Lemouicensis, ac Prioris Vosiensis. *Ex apographo collato cum variis mss.*

Chronicon Turonense Ioannis Monachi maioris Monasterii à Christo nato ad annum 1224. *Ex codice Regio 1437. In quo & aliud Chronicon ab orbe condito ad annum 1209.*

Chronicon Turonense ab orbe condito ad annum 1227. auctore Anonymo, qui fuit Canonicus sancti Martini Turonensis, *Ex codice nostro mss. optime note, cui præfixa est breuis Chronologia à natali Christi ad annum 1250.*

Chronicon S. Petri Caralaunensis ab anno 1009. ad 1223. *Ex codice mss. eiusdem Abbatie.*

Chronicon Andegauense amplissimum, quod Vindocinense à nonnullis dicitur, ab anno 678. ad 1251. descriptum *ex codice mss. Vindocinensis Cœnobij.*

Fragmentum Genealogicum ex Chronicis Haynoniensibus collectis per Magistrum Balduinum de Auennis. *Ex mss. Exemplari V. C. Domini Ioannis du Bouchet Equitis.*

Series Imperatorum à Iulio Casare ad Federicum II. & Regum Gallia à Pharamundo ad Ludouicum IX. *Ex codice Regio 1822.*

Chronicon incerti vsque ad annum 126. *Ex codice Thuano 592.*

Thomæ Chronica ab Augusto ad Rodulfum. *Ex codice Regio 227.* post Martini Poloni Chronicon, & ante Gofridi Monumentis historiam de Regibus maioris Britannia.

Chronicon Lemouicense ab Adamo vsque ad annum 1265. *Ex codice Thuano 529.* Est aliud Chronicon Abbatum sancti Marcialis Lemouicēsis à Pipino Rege ad an. 1316. quod ex *Bibliotheca Cordesiana codice mss.* descripsit aut integrum, aut magna ex parte Ioannes Beslyus. Idem quoque excerptit nonnulla ex Chronico sancti Stephani Lemouicensis, quod erat in Bibliothecâ Domini Ribier Regi ab interioribus consiliis. Porro iis vtemur excerptis, si non liceat autographos ipsos nancisci codices.

Chronicon S. Vincentij Metensis ab anno 511 ad 1279. *Ex veteribus membranis eiusdem Cœnobij.*

Chronicon ab initio mundi, ad annum 1281. *Ex codice Regio 79.*

Chronicon à creatione mundi, ad annum 1300. *Ex codice mss. Bibliotheca P. C. Gabrielis Naudai, artigia Prioris.*

Chronicon F. BERNARDI GUIDONIS, ordinis Prædicatorum, Episcopi Lodeuensis, in quinque partes diuisum: *Ex codice Thuano 567.* & ex membranis P. C. Iuliani Brodei in supremâ Curia Parisiensi causarum Patroni.

Eiusdem Guidonis liber de Concilijs, extat in codice eiusdem Bibliothecæ Thuanae 453. cum Chronico incerti, Imperatorum vitis, & Regum Francia Genealogia. In codice 252. habetur Tractatus de Annis Conciliorum Generalium & Prouincialium. In Regio verò codice mss. Eiusdem sunt Catalogi Paparum, Imperatorum, Regum Francia, & Comitum Tolosanorum, nec non de tempore celebrationis Conciliorum.

Memoriale Historiarum IOANNIS Parisiensis, qui fuit Canonicus S. Victoris vsque ad annum MCCCXXII. *Ex codice mss. Bibliotheca Regia.* Alterum eius exemplar è Petauiana delatum est in Sueciam.

Chronicon Bezuense IOANNIS Monachi extat in codice 696. Bibliothecæ Regiae hactenus ineditum: sed quia accepimus R. P. Petrum Franciscum Chiffletium Societatis nostræ Theologum de eo post Benignianum Diuionense Chronicon publicando cogitare, ab vtroque superfedebimus.

Chronica Martiniana. *Ex codice Thuano 698.* In quo etiam reperitur Epitome Conciliorum, & de Regibus Francorum.

Chronicon IOANNIS FRASQVETI Monachi sancti Germani Antifiodorensis. *Ex codice ms.*

Chronicon Vezeliacense ab anno Christi Natali, ad annum MCCCXVI. *Ex antiquo ms. codice eiusdem abbacie,* descripsit V. C. Iacobus Choletus, in suprema Parisiensi Curia causarum Patronus, mihiq; communicavit.

Historia Polychronica ab initio rerum, ad annum MCCCCLXXVI. *Ex codice Regio 475.* In 1666. habentur vitæ Imperatorum Romanorum breuiter descriptæ usque ad Anastasiû.

Chronica Regum Franciæ, usque ad Carolum V. *Ex codice Thuano 279.*

Historia Karoli VI. Francorum Regis, ab anno MCCCCLXXX. ad MCCCCXVI. scripta in Monasterio S. Dionysij in Francia iussu duorum Abbatum. *Ex codice Thuano 87.*

STEPHANI DE CONTY Monachi Corbeiensis Historia sui temporis. *Ex codice 520. Bibliotheca Monasterij sancti Germani à Pratis, qui fuit olim Abbatia sancti Petri Corbeiensis.*

Chronicon Ordinis CARTVSIANI, *ex codicibus 68. & 387. Bibliotheca Thuana,* in quibus etiam reperiuntur statuta Cartulianorum cum notis, Liber de origine & veritate perfectæ Religionis ad defensionem Ordinis Cartusianorum, Prioris cuiusdam Maioris Cartusiæ de ceremonijs quibusdam ordinis Cartusiani ad Bonifacium Cartusianum, Eiusdem quoque Prioris Epistola, quare ordo Cartusianorum non habet multos sanctos canonizatos, & de approbatione & confirmatione ordinis Cartusiani à Romanâ sede & Romanis Pontificibus. Extant & in codice 382. eiusdem Bibliothecæ Consuetudines in officio Diuino apud Cartusianos, & in codicibus 286. & 287. statutorum eiusdem ordinis partes duæ cum glossis.

Chronicon Fontanellense, siue Abbatia S. Vandregisili in pago Calerensi diocesis Rotomagensis. *Ex apographo codicis ms. qui est in Collegio Tornacensi Societatis Iesu in Belgia.*

Annalium Beccensium Epitome magnis, Gallorû, Anglorumque illustrata conatibus: Auctore Francisco Carreo Lexoueo Monacho. *Ex ms. exemplari.*

Chronicon Dolense, seu Abbatia B. Mariæ Burgidolensis in Biturigibus, incerto auctore. Edidimus ad calcem Tomi primi Miscellaneorum nostrorum, *ex codice membran. ms. quem vendendum dederat V. C. Dominus Desmarests Generalium Regij apud Bi-*

Virgatus Thesauri iudicum Præses meritisissimus. Nunc verò auctias prodit ope alterius codicis MS. Accedunt quoque Catalogi Abbatum eiusdem Cœnobij & Principum Dolenſium ſeu Dominorum Caſtri-Radulfi.

Chronicon S. Vitoni Viriduneniſis ab anno DCCCCII. ad MDXCVIII. *Ex archivis eiſdem Abbatia depromptum.*

Historia PATRIARCHARVM, ſive Archiepiſcoporum BITURICENSIVM, à ſancto VRSINO primo Antiftite, uſque ad IACOBVM REGIVM. Auctore Anonymo, qui Monachus Sanſulpitianus fuiſſe creditur. *Ex codice MS. qui fuit olim in Bibliotheca VV. CC. Ioannis Jacobi de Cambray & Claudij de Beaux-oncles inſignis Eccleſiæ Bituricensis Decanorum, cuique Indicem texuit anno 1608. vir doctiſſimus Carolus de la ſauſſaye Decanus Aurelianenſis, eo uſus in conſcribenda Aurelianenſium Præſulum Historia, ut conſtat ex Vitis BB. Philippi Berruier, & Rogerij de Ternis. Is verò codex in manus meas venit beneficio Illuſtriſſimi ac Reuerendiſſimi Patriarchæ Archiepiſcopi Bituricensis, Aquitaniæ Primatis, D. D. ANNÆ DE LEVIS VENTADORII.*

Historia Epifcoporum Autiſtodorenſium, à ſancto Peregrino primo Antiftite, duas in partes diuiſa, unà cum Appendice uſque ad D. Iacobum Amiotum. *Ex codice MS.*

Vita Archiepiſcoporum Senonenſium. *Ex codice Thuano 105.*

Historia eorundem Archiepiſcoporum Senonenſis Eccleſiæ uſque ad annum MDLVIII. ab Urbano Reuerſey Doctore Parisienſi & Senonenſi Præcentore ſcripta, apparet in *Indice Bibliothecæ Thuaniæ numero 789.*

Historia Epifcoporum & Comitum Engoliſmenſium: *ex apographo MS. quod deſcriptum fuiſſe arbitror ex codice 733. Bibliothecæ Petaviianæ.*

Catalogus Epifcoporum Magalonenſium uſque ad mortem Galterij anno MCXXXIII. Auctore domno Arnaldo de Verdala Magalonenſi Antiftite. *Ex MS. exemplari.*

Gèſta Pontificum Metenſium uſque ad annum MCLXXXI. *Ex codice Puteanæ Bibliothecæ.*

Epitome Geſtorum quorundam Eccleſiæ Petracoricenſis Præſulum incerto Auctore ab anno DCCCGLXXVI. ad annum MCLXXXII. *Ex veteri codice Petracoricenſi.*

Historia Treuirenſium Archiepiſcoporum, uſque ad annum MCXXXII. *Ex codice 760. Bibliothecæ Thuaniæ.*

Historia Epifcoporum Viriduneniſium, à primo Antiftite ſancto SANCTINO uſque ad annum Chriſti MCH. & Abbatum Flauiniacenſium.